

Praktiski piemēri dabas aizsardzības plānu izstrādē

Lelde Eņģele, Latvijas Dabas fonds

Publicitātes seminārs
„Dabas aizsardzības plāns – attīstības plānošanai”
Rīga, 18.09.2014.

SABIEDRĪBAS INTEGRĀCIJAS FONDS

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
eea
grants

Ievads

Pieredze

- Latvijas Dabas fonds no 1999. līdz 2012. gadam ir izstrādājis 53 dabas aizsardzības plānus, 2 pašlaik izstrādes procesā
- dalība vairāk kā 20 dabas aizsardzības plānu izstrādē (augu sugu un biotopu eksperte, asistente, kartogrāfe, plāna izstrādes vadītāja) gan Latvijas Dabas fondā, gan pie citiem izstrādātājiem
- sniegti priekšlikumi sabiedriskās apspriešanas laikā, dalība individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu izstrādes procesā

Saturs

- dabas aizsardzības plāns attīstības plānošanai – dažādu interešu sekmīgas saskaņošanas rezultāts

Attīstības plānošana?

- Investīciju, būvniecības, tūrisma plānošana vai arī mērķtiecīga dabas aizsardzības plānošana?
- Ilgtspējīga attīstība – tikai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās vai “dabas aizsardzības plāns” – visai pašvaldības teritorijai?

Interesešu grupas dabas aizsardzības plāna izstrādes procesā

- eksperti un vides institūcijas (DAP, RVP)
- zemes īpašnieki (privātie, LVM)
- pašvaldības
- valsts institūcijas (VMD, LAD)
- nevalstiskās organizācijas

Interēšu saskaņošana un iestrādāšana DA plānā (1)

- **DA plāna saturs**
 - teritorijas apraksts, novērtējums,
 - teritorijas aizsardzības mērķi,
 - apsaimniekošanas pasākumi,
 - priekšlikumi zonējumam un individuālajiem noteikumiem, kartes u.c. pielikumi
- **DA plāna izstrādes kārtība**
 - sanāksmes un individuālas sarunas
 - sabiedriskā apspriešana,
 - pašvaldību atzinumi,
 - iesniegšana DAP un VARAM ministra apstiprinājums

Interešu saskaņošana un iestrādāšana DA plānā (2)

- **Informācijas ievākšana un teritorijas novērtēšana**
 - literatūra, datubāzes
 - teritorijas dabas vērtību inventarizācija dabā
 - ainavisko, kultūrvēsturisko vērtību apzināšana
 - ģeoloģiskie un hidroloģiskie nosacījumi
 - sociāli ekonomiskās un teritorijas attīstības intereses

Interešu saskaņošana un iestrādāšana DA plānā (3)

- **Prioritāšu noteikšana**

- visai teritorijai kopumā
- atsevišķām teritorijas daļām

netraucēti dabiskie procesi

konkrēti biotopi, sugas,

rekreācija

ilgtspējīga saimnieciskā darbība,

saimnieciskā darbība ar vispārējām vides un dabas aizsardzības prasībām...

Interešu saskaņošana un iestrādāšana DA plānā (4)

- Teritorijas aizsardzības un apsaimniekošanas ilgtermiņa un īstermiņa mērķu noteikšana
- Teritorijas apsaimniekošanas pasākumu plānošana (pārvaldības aspekti, dabas vērtību uzturēšana/atjaunošana, infrasuktūra, tūrisms un vides izglītība)
- Priekšlikumi teritorijas individuālajiem aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumiem un funkcionālajam zonējumam

... interešu saskaņošana – argumenti, kompromisi un vienošanās...

Problēmas DA plānu izstrādē un interešu saskaņošanā (1)

- nepilnīga informācija par teritorijas vērtībām, bet inventarizācija dabā netiek veikta
- neprecīza informācija – nav norādītas konstatēto aizsargājamo biotopu un sugu atradnes
- plāna izstrādē netiek iesaistīti visi nepieciešamie speciālisti, netiek izvērtēta visa pieejamā informācija un teritorijas novērtējums ir pārāk virspusējs

Problēmas DA plānu izstrādē un interešu saskaņošanā (2)

- nav vienotas DA plāna izstrādātāju komandas
- neaktīva uzraudzības grupa
- neizdevusies darba un laika plānošana

Problēmas DA plānu izstrādē un interešu saskaņošanā (3)

- konflikti netiek savlaicīgi risināti
- nepamatota atsevišķu interešu iestrādāšana DA plānā (neloģiski priekšlikumi zonējumam, nepamatoti priekšlikumi individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektam)
- agresīva savu interešu lobēšana visos līmeņos

Veiksmīga interešu saskaņošana un DA plāna izstrāde (1)

- pareizi ieplānots darbam nepieciešamais laiks un veicamie darbi
- vienota DA plāna izstrādātāju komanda
- ĪADT tiek izvērtēta arī apkārtējo teritoriju kontekstā
- visu ieinteresēto pušu savlaicīga un kvalitatīva informēšana

Veiksmīga interešu saskaņošana un DA plāna izstrāde (2)

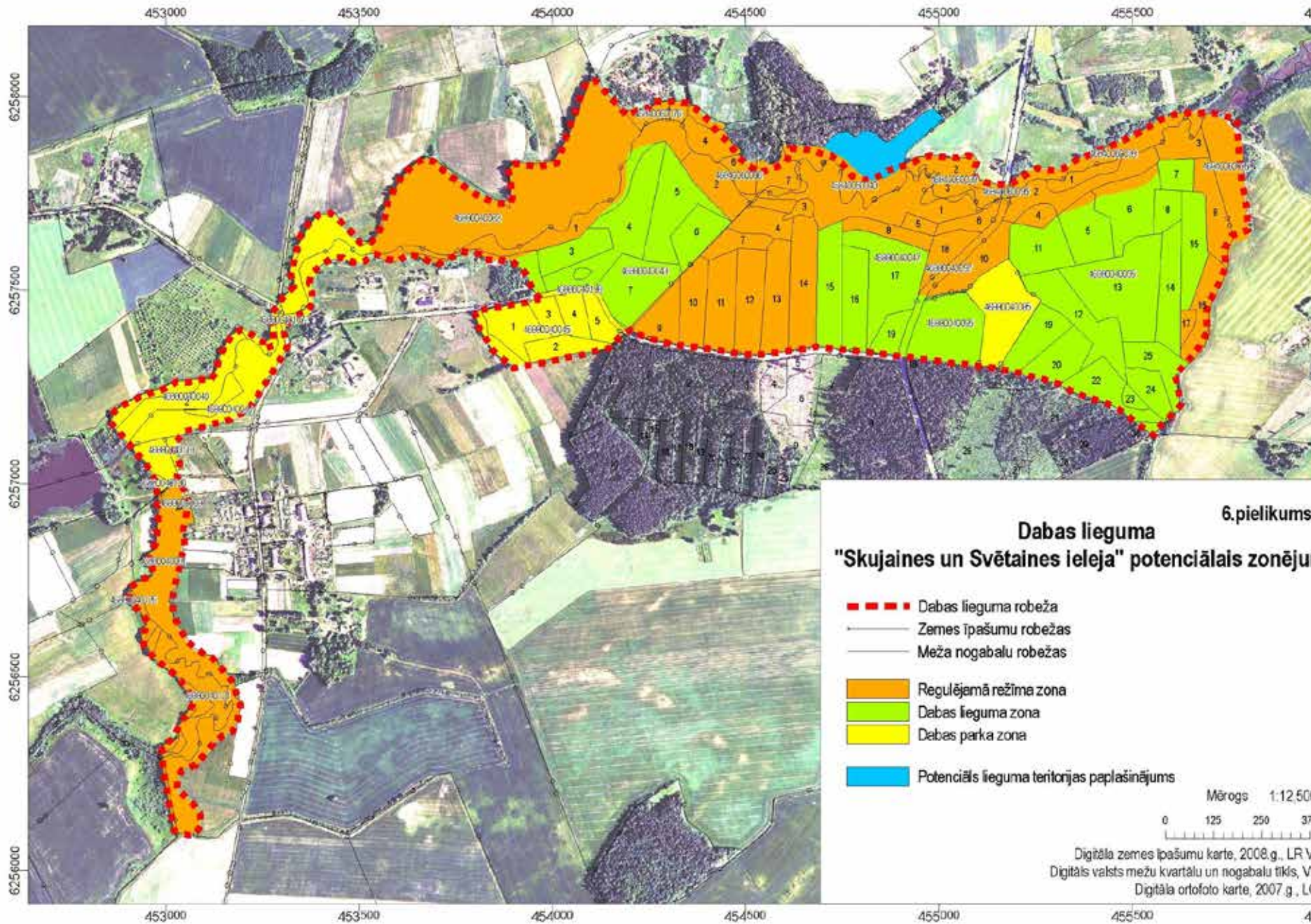
- visu ieinteresēto pušu (valsts institūciju, pašvaldību zemes īpašnieku, ekspertu) aktīva iesaistīšanās DA plāna izstrādē
- kopīga teritorijas apsekošana dabā
- vēlēšanās un prasme sarunāties, sadarboties un vienoties
- pamatoti un vērtībām atbilstoši apsaimniekošanas pasākumi un priekšlikumi zonējumam un individuālajiem aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumiem

Sasniegts vēlamais rezultāts

- izvērtētas un iespēju robežās ņemtas vērā visu pušu intereses
- ieguvums teritorijas attīstībai un vērtību aizsardzībai
 - informācija, pasākumu plāns
 - informēti un darboties gribošī zemes īpašnieki, pašvaldības, valsts institūcijas
- pozitīva sadarbības pieredze

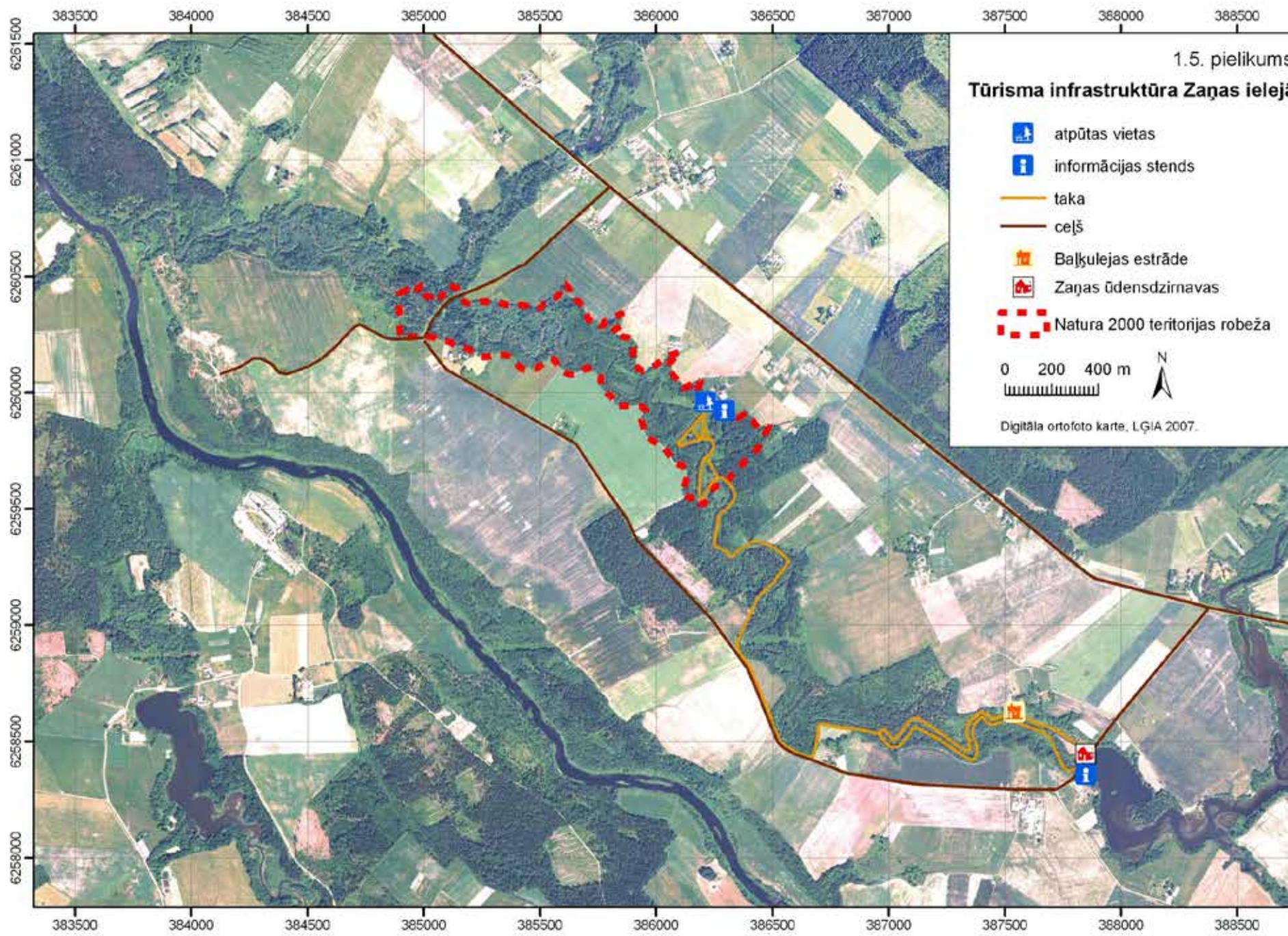

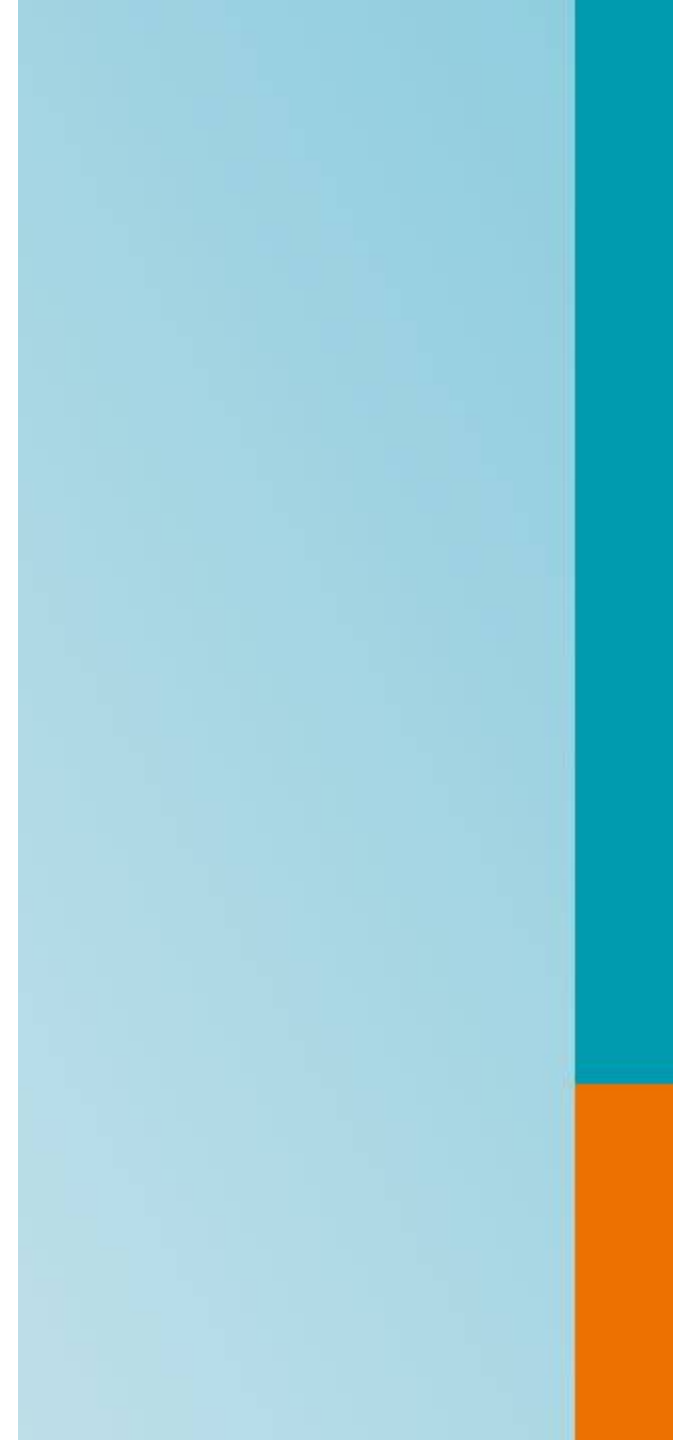
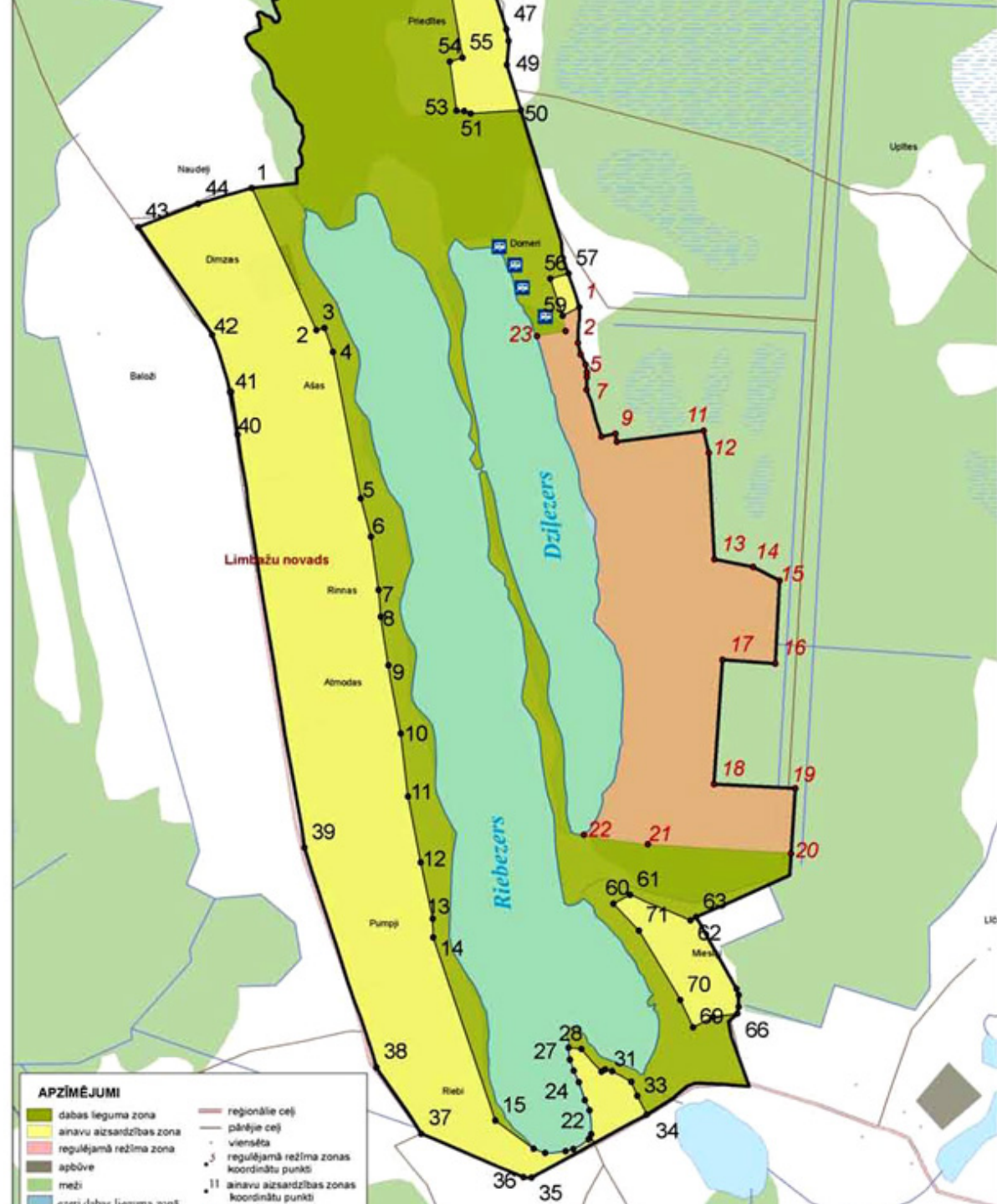
6.pielikums
**Dabas lieguma
 "Skujaines un Svētaines ieleja" potenciālais zonējums**

- - - Dabas lieguma robeža
- Zemes īpašumu robežas
- Meža nogabalu robežas
- Regulējamā režīma zona
- Dabas lieguma zona
- Dabas parka zona
- Potenciāls lieguma teritorijas paplašinājums

Mērogs 1:12,500
 0 125 250 375

Digitāla zemes īpašumu karte, 2008.g., LR V
 Digitālais valsts mežu kvartālu un nogabalu tīkls, V
 Digitāla ortofoto karte, 2007.g., L

**Pats atnesi
pats aiznes**

mammodaba
www.mammodaba.lv

LATVIJAS VĀJESĀDĀBĀ
www.vajesadaba.lv

Izaicinājums dabas aizsardzības un teritorijas attīstības plānošanai –

**ne tikai izstrādāt kvalitatīvu, teritorijas attīstības plānošanai
un praktisku pasākumu veikšanai izmantojamu
ĪADT dabas aizsardzības plānu,**

**bet plānot dabas aizsardzību
arī ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām**

Paldies par uzmanību!

Latvijas Dabas fonds

Rīga, Dzirnavu iela 73-2

www.ldf.lv

twitter.com/ldf_lv

Tel. 6783 0999

ldf@ldf.lv

